
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIINTISELOSTUS

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO YVA-OHJELMASTA LIITE 1

16X170279
19.12.2014

27.3.2014

Rudus Oy
Pronssitie 1, PL 49
00441 Helsinki

Viite: Arviointiohjelma saapunut 18.12.2013

LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA, INKOON TUOTANTOALUEEN TUOTANTOKAPASITEETIN JA MATERIAALITEHOK- KUUDEN NOSTAMINEN MAA-AINESTEN OTTO- JA KIERRÄTYSALUEELLA

1. HANKETIEDOT JA YVA -MENETTELY

Rudus Oy on 18.12.2013 saattanut vireille Inkoon tuotantoalueen laajennusta, tuotantokapasiteetin ja materiaalitehokkuuden nostamista koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toimittamalla Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY-keskus) hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman.

Suunniteltu hankealue sijaitsee Joddbölessä noin seitsemän kilometriä Inkoon keskustasta lounaaseen.

Arviointiohjelma ja arviointiselostus

Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma niistä selvityksistä, joita ympäristövaikutusten arvioimiseksi on tarpeen tehdä sekä siitä, miten arviointimenettely järjestetään.

Hankkeesta vastaava laatii arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella arviointiselostuksen.

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaava on Rudus Oy, jossa hankkeen yhteyshenkilöinä ovat aluejohtaja Juhani Aamurusko ja ympäristöpäällikkö Hanna Luukkonen. Konsulttina arviointiohjelman laadinnassa on Pöyry Oy, jossa yhteyshenkilönä on Maarit Korhonen.

Uudenmaan ELY-keskus toimii arviointimenettelyssä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena. Yhteyshenkilöinä arviointimenettelyssä toimivat Larri Liikonen ja Martti Pelkkikangas (Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista 3 §, 1 mom. 10 kohta sekä asetus elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksista 2 § 1 mom. 3 kohta ja 3 § 1 mom. 1 kohta).

Maksu hankkeesta vastaavalle 8 500 €. Maksuperusteet ovat lausunnon liitteinä.

Hanketausta ja hankkeen kuvaus

Joddbölen alueella on harjoitettu luvanvaraista maa-ainesten ottotoimintaa vuodesta 1984 alkaen. Rudus Oy on harjoittanut kalliokiviainesten otto- ja jalostustoimintaa Inkoon sataman alueella 1990-luvulta lähtien. Toiminnan alkuvaiheessa louhinnat keskittyivät satama-alueen välittömään läheisyyteen. Tämän jälkeen louhinta on edennyt satama-alueesta pohjoiseen.

Nyt arvioitavana olevalla hankkeella Rudus Oy suunnittelee Inkoon kiviainestenottoalueensa laajennusta sekä tuotantokapasiteetin ja materiaalihokkuuden nostamista. Hanke sijaitsee Inkoon Joddbölen kylässä, joka sijaitsee noin seitsemän kilometriä Inkoon keskustasta lounaaseen.

Hankealue on noin 390 hehtaarin laajuinen. Maa-ainesotto- ja jalostustoiminnan lisäksi alueelle on suunniteltu kierrätysmateriaalien vastaanotto ja jalostustoimintaa, sekä puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoitusta, betonin ja betonituotteiden sekä kierrätysasfaltin valmistusta. Lisäksi hankkeeseen kuuluu nykyisen satama-altaan laajentaminen 24 hehtaarilla.

Nykyisestä toiminnasta suurin osa suuntautuu vientiin Itämeren alueelle. Jatkossa tuotantokapasiteetin kasvaessa, yhä suurempi määrä materiaaleja toimitetaan meritse.

Hankkeen vaihtoehdot

VE 0: Tarkastellaan hankkeen toteuttamatta jättämistä, eli tilannetta, jossa kiviainesotto-alueita ei laajenneta tai kierrätystoimintoja ja ylijäämämaiden vastaanottoa tai satama-altaan laajennusta toteuteta. Alueella toimitaan nykyisten lupien mukaan ja ottotoiminta päättyy lupien voimaoloajan päättyessä.

VE 1: Suunnitellun ottoalueen pinta-ala on noin 164 hehtaaria ja alin ototaso +3. Alueelta louhitaan vuosittain 1–6 miljoonaa kiintokuutiometriä (myöh. milj. m³ctr) kiviaineksia. Kokonaisottomäärä on toiminnan aikana 25 milj.m³ctr. Kokonaistoiminta-aika vaihtelee 4–25 vuoden välillä, riippuen vuosittaisesta ottomäärästä.

VE 2: Hankealueen pohjoisosat Grävlingsberget ja Sjömansberget, syvennetään tasoon –15 noin 87 hehtaarin alalta. Muilta osin alue louhitaan tasoon +3. Alueelta louhitaan vuosittain 1–6 milj.m³ctr kiviaineksia. Kokonaisottomäärä on toiminnan aikana 40 milj.m³ctr. Kokonaistoiminta-aika vaihtelee 7–40 vuoden välillä, riippuen vuosittaisesta ottomäärästä.

VE 3: Hankealueen pohjoisosat Grävlingsberget ja Sjömansberget, syvennetään tasoon –30 noin 87 hehtaarin alalta. Muilta osin alue louhitaan tasoon +3. Alueelta louhitaan vuosittain 1–6 milj.m³ctr kiviaineksia. Kokonaisottomäärä on toiminnan aikana 53 milj.m³ctr. Kokonaistoiminta-aika vaihtelee 9–53 vuoden välillä, riippuen vuosittaisesta ottomäärästä.

VE A: Tarkastellaan kierrätystoimintojen sijoittamista alueelle. Kierrätystoiminnot sisältävät kierrätysjakeiden vastaanottamisen, väliarastoinnin, käsittelyn ja jatkojalostuksen myyntiin, sisältäen myös puhtaiden ylijäämämaiten kierrätyksen ja loppusijoituksen. Kierrätys-jakeita ja ylijäämämaita käsitellään maksimissaan yhteensä noin 10 miljoonaa tonnia vuodessa. Kierrätystoiminnot voivat toteutua jokaisen maainesottovaihtoehdon ohella tai omana vaihtoehtonaan, vaikka maainesottotoiminta ei kasvaisi.

VE B: Tarkastellaan satama-altaan laajentamista. Satama-altaan lopullisen laajennuksen pinta-ala on riippuvainen kiviainesottovaihtoehdon 1–3 toteutumisesta. Satama-altaan laajennus on suurimmillaan 24 hehtaaria.

Hankkeen YVA -menettelyn tarve

Hankkeen YVA-menettelyn tarve määräytyy YVA-asetuksen 6 § hankeluettelon kohtien 2 b, 11 b ja 11 d perusteella.

Kohdan 2 b mukaan YVA-menettelyä sovelletaan, kun kiven, soran tai hiekanlouhinta- tai kaivualan pinta-ala on yli 25 ha tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 m³ ktr vuodessa.

Kohdan 11 b mukaan YVA-menettelyä sovelletaan muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden polttolaitoksiin ja fysikaalis-kemiallisiin käsittelylaitoksiin, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa. Kierrätysasfaltin käyttö on määriteltävä jätteen käsittelyksi.

Kohdan 11 d mukaan YVA-menettelyä sovelletaan muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden, yhdyskuntajätteiden tai -lietteiden kaatopaikkoihin, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle. Ylijäämämaiten läjitys on määriteltävä kaatopaikkatoiminnaksi.

Asiaan liittyvät muut hankkeet ja suunnitelmat

Hanke ei suoranaisesti liity muihin hankealueen läheisyydessä suunnitella oleviin hankkeisiin. Hankealueen ympäristössä on runsaasti erilaista olemassa olevaa ja suunniteltua toimintaa, ja ne on esitetty arviointiohjelmassa sekä sanallisesti että kartalla.

Merkittävimpiä olemassa olevia toimintoja ovat mm. Joddbölen jätevedenpuhdistamo, Inkoo Shippingin satama, Fortumin voimalaitos (toiminta lakkautettu), Inkoon kala- ja venesatama sekä Huoltovarmuuskeskuksen omistama alue. Suunniteltuja uusia toimintoja ovat Suomen Merituuli Oy:n merituulivoimapuisto Inkoon ja Raaseporin kuntien edustalle, Gasum Oy:n nesteytetyn maakaasun tuontiterminaali ns. LNG -hanke sekä Balticconnector, maakaasuputki Suomen ja Viron välillä.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Toiminta vaatii maa-ainestenottoluvan Inkoon kunnalta.

Alueelle suunnitelluista toiminnoista ainakin seuraavat toiminnot tarvitsevat YSL:n mukaisen ympäristöluvan; Jätteiden käsittely (YSA 1 § kohta 13 f), asfalttiasema (YSA 1 § kohta 7f) ja betoniasema (YSA 1 § kohta 8b). Niissä lupaviranomaisena toimii joko AVI (YSA 5 §) tai kunta (YSA 7 §).

Asfalttiasemat on vapautettu tietyin edellytyksin ympäristölupavelvollisuudesta ja ne voivat siinä tapauksessa toimia rekisteröinti-ilmoituksen pohjalta. Ilmoitus tehdään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle (YSL 65 § 1 mom). Sekä lupa- että rekisteröinti-ilmoitusvelvollisiin asfalttiasemiin sovelletaan Valtioneuvoston asetuksen asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (846/2012). Asetuksen asettamat vaatimukset tulee huomioida ympäristövaikutustenarvioinnissa.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) ja -asetuksen (895/1999) mukaiset kivenoton ja kiviaineksen jalostustoiminnan infrastruktuurin rakentamiseen tarvittavat rakennus- tai toimenpideluvat käsittelee kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Kiviainesten ottamistoiminnan yhteydessä muodostuvalle kaivannaisjätteelle on laadittava kaivannaisjätteitä koskevan Valtioneuvoston asetuksen (379/2008) mukainen jätehuoltosuunnitelma, joka liitetään ympäristölupahakemukseen.

Satama-altaan laajennus ja siihen liittyvä merenpohjan ruoppaus edellyttävät vesilain mukaista lupaa (VL 587/2011), jonka myöntää Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Mikäli toiminta aiheuttaa vesilain 18 § mukaisia muutoksia pohjaveden laatuun tai määrään tarvitaan myös siihen vesilain mukainen lupa

Toiminnan sijoittamisessa on otettava huomioon oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu alueen käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset. Joddbölen asemakaava ei nykyisellään mahdollista kiviainesottoa tarkasteltavan mukaisesti.

Tieliittymille sekä niiden parantamiselle haetaan tarvittaessa luvat Uudenmaan ELY-keskukselta.

Kiviaineksen louhinnan yhteydessä tehtävät räjäytykset voivat edellyttää lupaa muilta alueella toimivilta toiminnanharjoittajilta.

2. ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireilläolosta on ilmoitettu Kirkkonummen Sanomissa ja Västra Nyland -lehdessä.

Arviointiohjelma on kuulutettu ja ollut nähtävillä 30.12.2013 - 27.2.2014 seuraavissa paikoissa:

Inkoon kirjasto, Ola Westmanin puistotie 1, 10210 Inkoo
Inkoon tekninen tsto, Ola Westmanin puistotie 3, 10210 Inkoo
Siuntion kunnankirjasto, Asematie 2, 02580 Siuntio
Internetissä: www.ymparisto.fi/rudusinkooYVA

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus on torstaina 23.1.2014 klo 18 - 20 Kyrkfjärdens skolanissa, osoite Museotie 7,10210 Inkoo.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt arviointiohjelmasta lausunnot Inkoon kunnalta, Raaseporin kaupungilta, Siuntion kunnalta, Eteläkärjen ympäristöterveydeltä, Etelä-Suomen aluehallintovirastolta, Uudenmaan liitolta, Museovirastolta, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseolta, Trafi Liikenteen turvallisuusvirastolta, TUKES:lta, Metsähallitukselta, Liikennevirastolta, Pääesikunnalta, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta, Fingrid Oyj:ltä, Huoltovarmuuskeskukseksi, Inkoo Shipping Oy Ab:lta, Gasum Oy:ltä ja Fortum Oyj:ltä.

Lausunnot saatiin Inkoon kunnalta, Raaseporin kaupungilta, Uudenmaan liitolta, Etelä-Suomen aluehallintovirastolta, Eteläkärjen ympäristöterveydeltä, Liikennevirastolta, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselta, TUKES:lta, Museovirastolta, Fingrid Oyj:ltä, Gasum Oy:ltä,

Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 8 mielipidettä.

Yhteenveto lausunnoista

Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota siihen, että hanke on laaja ja etenkin siihen, että hanke sijoittuu ajallisesti pitkälle ajalle, jolloin hankkeen vaikutusten arviointi on vaikeaa. Lausunnoissa toivottiin myös hankkeen vaihtoehtojen tarkempaa käsittelyä, ja niiden välisten suhteiden selventämistä seurantaohjelmassa. Lisäksi esitettiin, että nykyisten ohjelmassa olevien vaihtoehtojen lisäksi selostuksessa käsiteltäisiin nykyisiä vaihtoehtoja suppeammalle alueelle kohdistettua vaihtoehtoa.

Sataman toiminnasta, toteuttamisesta ja siihen liittyvästä alusliikenteestä tarvitaan lausuntojen perusteella lisätietoja arviointiselostuksessa.

Sinällään hankkeen totuttamista alueella pidettiin kuitenkin hyvänä, koska osa alueesta on jo nyt teollisen toiminnan rasittamaa.

Lausunnoissa nostettiin esiin, että alueen kaavoitus ei nykyisellään salli hankkeen toteutumista kuvatun laajuusena. Kaavoitukseen ja alueidenkäyttöön liittyen haluttiin muistuttaa myös Uusimaa-ohjelmasta ja että selostusvaiheessa tulee huomioida siinä esitetyt strategiset tavoitteet ja strategiset valinnat.

Ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista kiinnitettiin huomioita erityisesti vapaa-ajan asuntoihin kohdistuvat häiriöt.

Vaikka hankealueella ei ole tärkeitä pohjavesialueita, oltiin pohjavesiin kohdistuvista vaikutuksista huolissaan. Erityisesti pohjavesien osalta tulee lausuntojen mukaan kiinnittää huomiota hankealueen läheisyydessä oleviin öljyn kalliosäiliöihin, jotka ovat riippuvaisia pohjaveden tason ja paineen säilymisestä muuttumattomana. Samaan asiaan kiinnitettiin

huomiota myös tärinävaikutusten arvioinnin ja vaikutusten osalta. Hankkeen vaikutusten selvittämistä läheisille pohjavesialueille, yksityisiin porakaivoihin ja maalämpökaivoihin pidettiin myös tärkeänä.

Ilmapäästöistä huomiota tulee kiinnittää ulkona tapahtuvan varastoinnin mahdollisiin pölyvaikutuksiin, muiden pölyä aiheuttavien toimintojen lisäksi. Toiminnan suunnittelussa tulisi huomioida pölyn leviäminen niin asutukseen, kuin mahdollisiin muihin pölylle arkoihin toimintoihin hankealueen läheisyydessä. Myös toiminnan mahdollisia hajuhaittoja asfaltin valmistuksesta ja kierrätystoiminnasta tulisi arvioida.

Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota myös mahdolliseen alueen roskaantumiseen kierrätysjakeita käsiteltäessä ja roskaantumisen estämiseen. Kierrätysjätteiden ja niistä tehtävien tuotteiden osalta kiinnitettiin huomiota myös niiden turvallisuuteen varastoinnin aikana.

Melusta lausunnoissa kiinnitettiin huomiota erityisesti liikenteen melun lisääntymisen liikennemäärien kasvaessa. Melun aiheuttamia häiriöitä ja leviämistä hankealueen ympäristöön tulisi vähentää mahdollisimman tehokkaasti koska toimintaa suunnitellaan toteutettavaksi ympärivuorokautisena.

Museoviraston lausunnossa todetaan, että merkittävä osa Inkoon kunnan rannikon asutushistoriaan liittyvistä muinaisjäännöksistä sijaitsee juuri hakealueella ja niiden tuhoutumisuhkaa tulisi mahdollisuuksien mukaan lieventää. Muuten arkeologiset taustaselvitykset ovat maa-alueiden osalta ajantasaiset ja riittävät, mutta merenpohjaan liittyvien selvitysten osalta tarvittaisiin lisätietoja, etenkin jos sataman laajentaminen vaatii ruoppausta alueella.

Kasvillisuuteen, eläimistöön ja suojelukohteisiin kohdistuvien vaikutusten osalta arviointiohjelmaa pidettiin asianmukaisena, vaikka nykytilanteen kuvauksessa oli havaittu joitakin puutteita. Lisäksi kiinnitettiin huomiota hirvieläinten turvallisuuteen alueella, jossa on jyrkkiä putouksia. Lähialueista vaikutusten kannalta selostusvaiheessa tarkemmin huomioitavaksi kohteeksi nousi Stor-Ramsjön luonnonsuojelualue Fagervikenin etelärannalla.

Alueen muut toimijat tai toimintaa suunnittelevat tahot, kuten Fingrid Oy ja Gasum Oy, pitivät tärkeänä että eri toimintojen yhteensovittamisesta neuvotellaan riittävän varhaisessa vaiheessa kaikkien osapuolten reunaehtojen, näkemysten ja tarpeiden huomioimiseksi.

Mielipiteet

Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota mm. hankkeen pitkäkestoisuuteen ja sen laaja-alaisuuteen. Lisäksi oltiin huolissaan hankkeen ihmiselle ja luonnolle aiheutuvista melu-, pöly- ja hajuhaitoista sekä mahdollisista turvallisuusriskeistä. Useissa mielipiteissä kiinnitettiin huomiota siihen, että hanke aiheuttaa meri- ja maaliikenteen kasvua ja haittaa pinta- ja pohjavesille. Ohessa on esitetty keskeisiä poimintoja mielipiteistä.

Mielipiteessä todetaan, että Ruduksen toiminta tulee olemaan ympäri-vuorokautista (24/7), aiheuttaen laajoja melu- ja pölyhäiriöitä kaikille lähiseudun ihmisille, kasveille ja eläimille.

Haitat tulevat jatkumaan pahimmassa tapauksessa puoli vuosisataa. Tämä tulee vaikuttamaan kielteisesti koko lähialueen ympäristönsä ja sen taloudellisiin arvoihin.

Mielipiteenesittäjä katsoo, että jo nyt Ruduksen toiminta aiheuttaa voimakasta meteliä, meluavaa liikennettä ja pölylaskeumaa ja on sitä mieltä, että toiminnan moninkertaistaminen herkässä saaristoympäristössä, pölyn, melun, valosaasteen, lisääntyneen veneliikenteen ja pilaantuneen luonnon muodossa, ei käy päinsä.

Mielipiteessä ehdotetaan, että on vakavasti tarkasteltava myös sellaista vaihtoehtoa, jossa murskaustoiminta keskitettäisiin suppeammalle pinta-alalle. Tällöin alueella paikannetut arvokkaat elinympäristöt voitaisiin jättää rauhaan.

Mielipiteessä todetaan, että Rudus ei ole esittänyt riittävän selkeää suunnitelmaa alueen jälkihoidosta luonnonympäristön muuttamisen uhanalaisten luontotyyppien ja lajiston esim. kedot ja harjut, suojelukohdeksi kasvien siirtoistutusten avulla. Tällaiset tulevaisuudennäkymät eivät ole uskottavia ilman tarkkoja suunnitelmia.

Tervaleppäkorven jättämisellä louhinnan ulkopuolelle ei ole riittävää vaikutusta, ellei ympärille jätetä riittävää suojavyöhykettä ja varmisteta ekologisten yhteyksien säilymistä.

Mielipiteenesittäjä on huolissaan alueen kasvavasta maa- ja vesiliikenteestä, joka hankkeen myötä tulisi lisäämään onnettomuuksia huomattavasti niin maanteillä kuin kapeilla vesiväyilläkin.

Mielipiteissä esitetään, että alueella merkittävästi lisääntyvät räjäytykset tulevat selvästi kuormittamaan lähiympäristössä olevia polttoainevarastojen suojarakenteita ja aiheuttamaan räjähdysvaaraa. Nämä asiat tulee selvittää arviointiselostuksessa

Mielipiteenesittäjää huolestuttavat mahdollisen satama-alueen laajentamisen myötä herkällä saaristoreitillä kasvavan laivaliikenteen sekä siihen liittyvän mahdollisen ruoppaustarpeen yms. vaikutukset. Lisäksi mielipiteessä esitetään, että arviointiselostuksessa tulee kertoa ohjelmaa paremmin mihin sataman laajennusta tarvitaan.

Mielipiteenesittäjä toteaa, että räjäytykset ja laivojen lastaukset häiritsevät alueen asukkaita ja eläimiä. Näitä toimintoja tulee rajoittaa arkipäiville, päiväsaikaan.

YVA-arvioinnissa tulee meriliikenteen haitat selvittää. Kasvava vesiliikenne ja satamakapasiteetin lisääminen tulevat vaikuttamaan kielteisesti mm. Fagervikin kala- ja lintukantaan ja meriveden laatuun.

Lisääntyvä rannan eroosio tulee heikentämään virkistysmahdollisuuksia ja aiheuttaa kustannuksia rantakiinteistöjen omistajille.

Mielipiteenesittäjä on huolissaan myös siitä, kuka maksaa Fagervikin satamaan saapuvien laivojen potkurivirtojen rannoille nostattaman lietteen aiheuttamat ruoppauskustannukset.

Vaikutuksista merenpohjan eliöstöön ja muuhun vedenalaiseen luontoon on selvitettävä.

Kierrätettävän betoniaineksen ja muun puhtaan kierrätysmateriaalin vastaanotto ja murskaaminen sekä edelleen kuljetus uusiokäyttöön sopii Jöddbölen teollisuusalueelle.

Mielipiteessä esitetään, että yhteisvaikutukset teollisuusjätteiden kanssa saattavat olla arvaamattomia ja katastrofaalisia. Niillä saattaa olla vaikutuksia ihmisten ja eläinten elämään kymmeniksi vuosiksi.

Arviointiohjelmasta ei käy selville mitä melu, pöly ja hajuvaikutuksia suunnitellulla asfaltin, betonin ja betonituotteiden valmistuksella tulee olemaan muutaman kilometrin säteellä toiminnasta.

Mielipiteessä todetaan, että jätemassojen, betoni- ja teollisuusjätteiden säilyttäminen täytyy kieltää alueella ympäristö- ja turvallisuussyistä.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee erityisesti panna painoa siihen kuinka jo hahmottunut maisemakuva mereltä päin muuttuu.

Markkinoiden puuttuessa ei ole tarkoituksenmukaista louhia ja murskata suuria alueita. On selvitettävä, onko satama-altaan laajennukselle muuta tarvetta kuin Ruduksen kiviainesten vienti.

Selvityksen tulee ottaa kantaa niihin konkreettisiin toimenpiteisiin, johon hankevastaava veloitetaan, jotta varmistetaan vähintäänkin nykyinen veden laatu ja sen saanti.

Mielipiteessä kysytään mm. kuinka monta pysyvää työpaikkaa syntyy Jöddböleen ja miten henkilöstö tullaan kouluttamaan, että vältetään ympäristökatastrofi sekä minkälaisen vastuun Rudus kantaa mahdollisista haitallisista ympäristövaikutuksista.

Mielipiteenesittäjä on myös huolissaan siitä, että Inkoosta, joka suurelta osin elää kesävieraistaan ja kauniista luonnostaan, tulee teollisuusalue ja , että on hyvin lyhytnäköistä tuhota osa Inkoota näin.

Saadut lausunnot ja mielipiteet on esitetty internetissä, osoitteessa www.ymparisto.fi/rudusinkooYVA

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelma kattaa rakenteen puolesta YVA -asetuksen 9 §:ssä mainitut arviointiohjelman sisältövaatimukset. Arviointiohjelma on käsitelty YVA -lainsäädännön vaatimalla tavalla.

Seuraaviin seikkoihin on kuitenkin syytä kiinnittää huomiota selvitysten tekemisessä ja arviointiselostuksen laadinnassa.

Hankkeen kuvaus

Hankkeen kuvaus, tarkoitus ja sijainti sekä hankkeesta vastaava on esitetty arviointiohjelmassa osin selkeästi, mutta ne vaativat osin tarkennuksia sekä lisäyksiä.

Yhteysviranomaisen katsoo, että alueelle mahdollisesti tulevia muita toimintoja, kuten asfaltin, betonin ja betonituotteiden valmistusta ja vaikutuksia, tulee käsitellä arviointiselostuksessa tarkemmin.

Hankkeen esittelyssä ei ole kuvattu alueelle ja alueelta suuntautuvaa liikennettä eikä arvioitu mahdollisia liikennemääriä ja liikennevirtojen suuntautumista tai jakautumista maaliikenteen ja meriliikenteen kesken. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa liikenteeseen ja sen vaikutuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Samoin vaihtoehtoa VEB, satama-altaan laajennusta, ei ole käsitelty arviointiohjelmassa riittävästi, vaikka se sijaintinsa ja kokonsa puolesta on merkittävä osa hanketta.

Hankealueella on maanalaisia polttoainesäiliöitä, jotka ovat riippuvaisia pohjaveden tason ja paineen säilymisestä muuttumattomana. YVA –selostuksessa tulee arvioida toiminnan aiheuttamaa riskiä säiliöiden vioittumiselle ja arvioida ympäristövaikutuksia, joita säiliöiden mahdollisella vioittumisella tai pohjaveden pinnan muutoksilla voi olla ympäristön kannalta.

Hankkeen ajallinen jatkuvuus on pitkä, joten yhteysviranomaisen mielestä alueen maisemoinnista tulee esittää selkeä suunnitelma.

Vaihtoehtojen käsittely

Arviointiohjelmassa on esitetty kolme erilaista vaihtoehtoa kalliokiviaineen louhinnalle, yksi kierrätystoiminnalle sekä yksi satama-altaan laajentamiselle.

Hankkeen kuvausta ja vaihtoehtoja tulee selkeyttää selostukseen. Ohjelmasta ei yksiselitteisesti ilmene kuinka monta vaihtoehtoa hankkeessa on. Lisäksi ottomäärien suuruudet ja louhinta syvyudet vaihtelevat paljon. Selkeät poikkileikkauskuvat ja toiminnan etenemissuunnitelma auttavat hahmottamaan vaihtoehtojen eroja ja vaikutusten ajoittumista.

Hankkeessa on toisistaan riippumattomia toimintoja ja toteutusvaihtoehtoja. Yksittäisten vaihtoehtojen vaikutukset sekä eri vaihtoehtojen ja toimintojen yhdistetyt vaikutukset tulee esittää selostusvaiheessa niin selkeästi, että vaihtoehtojen vaikutusten suuruuden erottaminen on mahdollista. Vaihtoehtoja esiteltäessä tulee niiden toteutumisen ajallinen sijoittuminen ja mahdollinen riippuvuus muiden toimintojen toteutumisesta tuoda esille selkeästi.

Selostusvaiheessa tulee vaihtoehdon VEA käsittelyssä määrittää tarkemmin, mitä toimintoja ympäristövaikutusten arviointi koskee ja huomioida kaikkien suunniteltujen toimintojen aiheuttamat vaikutukset siinä.

Esimerkiksi ohjelmassa mainituista mahdollisista toiminnoista asfaltin, betonin ja betonituotteiden valmistuksesta ja vaikutuksista ympäristöön tarvitaan lisää tietoa.

Vaihtoehdon VEB kohdalla hankkeen kuvauksesta puuttuu lähes kokonaan satama-altaan laajennuksen ja siihen liittyvien sataman toimintojen kuvaus sekä arvio satama-altaan laajentamisen tarpeesta. Lisäksi tulee arvioida onko satama-altaalle mahdollista muuta käyttöä tämän hankkeen jälkeen. Suunnitelman mukainen suurimittakaavainen rantavyöhykkeen muutos tulee aiheuttamaan merkittäviä vaikutuksia alueen ympäristöön ja uhkaa huonontaa ennestään huonossa kunnossa olevan vesialueen ekologista tilaa. Yhteisviranomaisen katsoo, että satama-altaan laajennuksen (louhinnat, muu rakentaminen ja satamatoiminnot ja rakennettava infrastruktuuri, liikenne) ympäristövaikutuksia tulee selvittää riittävästi ja huomattavasti laajemmin, kuin mitä arviointiohjelmassa on esitetty. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava alueen muut hankkeet ja niiden yhteisvaikutus erityisesti merialueen tilaan.

Lisäksi yhteisviranomaisen katsoo, että selostuksessa tulee tarkastella myös nykyisten vaihtoehtojen VE1-3 lisäksi suppeammalle alueelle kohdistettua vaihtoehtoa VE4.

Vaihtoehdossa VE4 toiminta-alueena olisi pääasiassa Joddbölen, Kolakärren ja Gravlingsbergetin alueet eli alueet Satamantien länsipuolelle. Näin saataisiin vaihtoehtotarkasteluun vaikutuksiltaan selkeästi muista vaihtoehdoista erottuva kokonaisuus, jossa esimerkiksi alueen luonnonarvot ja kulttuurihistorialliset arvot voitaisiin huomioida ja säilyttää paremmin. Samalla hankkeen ajallinen kesto olisi helpommin hallittavissa. Nykyiset arviointiohjelmassa esitetyt vaihtoehdot ja niiden vaikutukset eivät lähtökohtaisesti eroa toisistaan merkittävällä tavalla.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Hankkeen merkittävimmät haitalliset vaikutukset ovat, vaikutukset ihmisten elinoloihin, virkistytymiseen ja luontoon, toiminnasta aiheutuva melu, värinä ja pöly, vaikutukset pinta- ja pohjavesiin, liikenteen aiheuttamat haitat sekä vaikutukset muinaisjäänneksiin. Vaikutusten arviointi on arviointiohjelmassa kohdistettu hankkeen kannalta keskeisiin vaikutuksiin ja arvioitavat asiat on tuotu pääosin selkeästi esille, aiemmin mainituin poikkeuksin. Seuraavilta osin arviointia on täsmennettävä.

Vaikutusalueen rajaus

Arviointiohjelmassa eri vaikutusten tarkastelualueet on arvioitu vaikutuksen luonteen mukaan. Arvion mukaan suurin osa hankkeen ympäristövaikutuksista rajautuu hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen, mutta erityisesti vaikutukset maaliikenteeseen, ja virkistyskäyttöön ulottuvat paljon pidemmälle. Arviointiselostuksessa vaikutusalueet ja niiden

rajaus on esitettävä karttapiirroksina kunkin vaikutuksen osalta. Esitettyjen vaikutusalueiden tulee olla riittävän laajoja ja perusteltuja.

Vaikutukset pohjavesiin

Hankealueella ei ole merkittäviä hyödynnettäviä pohjavesivaroja. Ohjelmassa esitetyt pohjavesivaikutusten arvioinnit tulee täydentää. Ohjelmassa esitetyt karttatarkastelut eivät sellaisenaan riitä alueen kaivojen ja maalämpökaivojen selvittämiseen.

Selostusvaiheessa pohjavesiin kohdistuvissa arvioinneissa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueella sijaiseviin maanalaisiin polttoainesäiliöihin, jotka ovat riippuvaisia pohjaveden tason ja paineen säilymisestä muuttumattomana.

Arviointiselostuksessa tulee esittää suunnitelma pohjavesien laadun ja muutosten seurannasta.

Vaikutukset pintavesiin

Arvioitaessa hankkeen vaikutuksia alueen pintavesiin tulee arvioida alueelta muodostuvien vesien määrää, laatua ja niiden laimenemisolosuhteita erilaisissa hydrologisissa olosuhteissa. Alueelta poisjohdettavien hulevesien käsittely laskeutusaltaissa ja sepelipenkereessä on tarpeen. Lisäksi voi olla tarpeen järjestää vesille öljynerotus ennen niiden laskemista vesistöön. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota typpiyhdisteisiin ja kiintoaineeseen. Arviointiselostuksessa tulee esittää louhoksiin kerääntyvien pintavesien käsittely sekä johtamisreitit kartalla.

Vaihtoehtoon VEB liittyen arviointiselostuksessa tulee esittää ruopattavien massojen määrä ja laatu, minne ne läjitetään sekä ruoppauksesta ja läjityksestä aiheutuvat vaikutukset.

Kiviaineksen ottotoiminnan arvioinnissa tulee esittää ja käyttää hyväksi alueelta mahdollisesti saatavilla olevia vesitarkkailutuloksia. Nykytilanteen osalta Inכון voimalaitoksen kuormitustilanne tulee päivittää, koska se on muuttunut voimalaitoksen säilönnän takia. Arviointiohjelmassa ei ole myöskään huomioitu turvetuotantoalueen läheisyyttä ja mahdollisia vaikutuksia pintavesiin.

Arviointiselostuksessa tulee myös esittää tarkemmat tiedot Fagervikin ekologisesta tilasta ja hankkeen vaikutuksista siihen.

Arviointiselostuksessa on esitettävä myös vaikutusten tarkkailu riittävän laajasti sekä mahdollisten riskien huomioiminen.

Luontovaikutukset

YVA-ohjelmaa varten on käyty läpi olemassa olevat tiedot hankealueen ja sen lähiympäristön arvokkaista luontoalueista. Vuonna 2013 on tehty tarkennettu luontoselvitys alueella.

Selvityksen mukaan lähin suojelualue on Stormossenin aarnialue, mutta sen suojelustatus ei ole tiedossa. Yhteysviranomaisen katsoo, että status on selvitettävä. Hankealueen eteläpuolella on Stor-Ramsjön luonnonsuojelualue merenlahden eteläpuolella. Selvityksen mukaan hankealueella ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita luontokohteita, mutta paikallisesti arvokkaita kohteita on useita.

Alueella tai sen läheisyydessä on joitakin huomionarvoisia, silmälläpidettäviä ja uhanalaisia lajeja. Arvioinnissa keskitytään liitteen IV(a) lajeihin ja huomionarvoisiin kohteisiin hankealueella. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia kompensoida menetettyjä luontoarvoja. Yhteysviranomaisen katsoo, että ohjelmassa on esitetty riittävästi luontoselvityksiä nykytilanteessa ja selostusta varten tehtäviä arviointeja.

Yhteysviranomaisen toteaa kuitenkin, että hanke on laaja ja hyvin pitkäkestoinen, joten on hankalaa arvioida sen vaikutuksia luontoon pitkälle tulevaisuuteen.

Yhteysviranomaisen pitää hyvänä ja tarpeellisena sitä, että hankkeesta tehdään Natura-arvioinnin tarvearviointi Inkoon saariston Natura-alueen osalta.

Melu- ja värinävaikutukset

Arviointiohjelmassa esitetty meluvaikutusten arviointi on lähtökohtaisesti hyvä ja yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että jo selostuksessa esitetään ehdotus melutasojen valvonnasta.

Hankkeen laajuuden ja pitkäkestoisuuden, toiminnan monimuotoisuuden sekä toimintaan liittyvien melun erityispiirteiden takia tulee meluselvityksissä kuitenkin huomioida seuraavat asiat.

Melulaskennoilla on selvitettävä erikseen sekä yhdessä kaikkien eri toimintojen aiheuttamat melutasot ja niiden melun leviäminen ympäristöön. Erityistä huomiota on kiinnitettävä louhinnasta aiheutuvan melun kuvaamiseen ja valittava tarkasteluun sellaiset louhinnan ajankohdat ja toimintakohteet sekä kalustomäärät, joiden aikana melusta aiheutuvat haitat ovat lähiympäristön kannalta merkittävimmät. Lisäksi tulee selvittää satamatoiminnoista aiheutuva melu.

Toiminnan toteutumisen aikajakson ollessa pitkä tulee meluselvityksissä painottaa ensisijaisesti ensimmäisen 5- 10 vuoden tilannetta. Lisäksi meluselvityksessä tulee kiinnittää huomio VEB:n satama-altaan louhinnan aiheuttamaan meluun ja sen kuvaamiseen eri vaiheissa. Melulaskentaan otettavien vaihtoehtojen valinta tulee myös perustella.

Kaikista melulaskennoista tulee myös esittää, milloin ko. laskentatilanne voi olla ajankohtainen joko vuosilukuna tai vuosina toiminnan aloittamisesta.

Koska toimintaa on tarkoitus tehdä ympärivuorokauden, on meluselvityksiin kiinnitettävä erityistä huomiota. Normaalien päiväajan 7-22 ja yöajan 22-7 keskiäänitasojen lisäksi tulee ympärivuorokautisiksi suunnitelluista toiminnoista esitettävä myös meluisimman tunnin aiheuttamat

keskiäänitasot sekä toiminnasta aiheutuvat enimmäistasot alueen ympäristössä sekä arvio meluisimpien työvaiheiden lukumäärästä. Lisäksi meluselvityksissä tulee esittää selkeästi ja yksityiskohtaisesti (sijainti, korkeus, pituus, mahdollinen ajoitus) ne toimenpiteet, joilla melun leviämistä ja haittavaikutuksia eri toiminnoista torjutaan. Torjuntatoimien vaikutus melun leviämiseen asutus-, loma-asutus sekä virkistys- ja luonnonsuojelualueille tulee myös esittää. Meluntorjunnassa pitää pyrkiä mahdollisimman hyvään tulokseen BAT periaatteiden mukaisesti, eikä ainoastaan ohjearvojen saavuttamiseen.

Alueen suunnittelussa ja toimintojen sijoittelussa alueelle tulee eri toimintojen aiheuttama melu ja sen leviämisen estäminen alueen ulkopuolelle ottaa yhdeksi merkittäväksi suunnittelun reunaehdoksi. Tämä on tärkeää siksi, että toiminnassa on runsaasti sellaisia hetkellisiä voimakasta melua aiheuttavia toimintoja, joiden kuvaaminen meluselvityksillä on hankalaa, mutta joiden vaikutus lähialueiden viihtyvyyteen voi olla merkityksellistä.

Tärinävaikutuksien arviointi ja siihen liittyvä riskien kartoitus ovat riittäviä.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Kiviainesten louhinta ja murskaus, maa- ja kiviainesten käsittely, kierrätysmateriaalien käsittely sekä liikenne aiheuttavat pienhiukkasta koostuvan pölyn leviämistä ympäristöön. Arviointiselostuksessa tulee selostaa tarkemmin pienhiukkasten leviämisen arviointi- ja seurantamenetelmiä.

Yhteysviranomaisen katsoo, että mahdollisen asfalttiaseman hajupäästöt ja niiden vaikutus tulee selvittää.

Ilmanlaatuselvitykset ovat muilta osin riittäviä, mutta lisäksi on esitettävä toimenpiteet haittavaikutuksien vähentämiseksi.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Kulttuuriympäristöt ja tiedossa olevat muinaisjäännekohteet on kuvattu kattavasti ja asianmukaista tietopohjaa hyödyntäen YVA-ohjelmassa.

YVA-ohjelmassa esitetyt lähtökohdat ja menetelmät vaikutusten arvioinniksi YVA-selostuksessa vaikuttavat riittävästi. Arviointiselostuksessa tulee esittää ja arvioida keinoja lieventää suurmaisemaa koskevia vaikutuksia koko toiminta-aikana sekä esittää ja arvioida keinoja louhinta-alueiden maisemointiin lopputilanteessa.

Muinaisjäännekohteen säilymisen turvaamiseksi ja mahdollisten inventointien tekemiseksi tulee hankkeesta vastaavan olla kiinteässä yhteydessä museoviranomaisiin jo arviointiselostusvaiheen aikana.

Vaikutukset maankäyttöön

Arviointiselostuksessa on selvitettävä oikeusvaikutteisten kaavojen kaavamääräysten suhde nyt suunnitteilla oleviin toimintoihin sekä huomioitava jo alueelle kaavoitetut toiminnot ja niiden vaikutukset hankkeeseen.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että Joddbölen asemakaava ei nykyisellään mahdollista kiviainesottoa tarkasteltavien vaihtoehtojen mukaisesti.

Vaihtoehtojen mukaisten ottoalueiden myöhempi maankäyttö on otettava huomioon arviointimenettelyssä.

Arviointiselostuksessa tulee ottaa huomioon mm. Uusimaa ohjelma ja sen strategiset valinnat sekä vaihemaakuntakaavan valmistelu- ja sisältötilanne.

Liikennevaikutukset

Arviointiohjelmassa esitetyt kiviainestonon, kierrätystoiminnan, betonin ja betonivalmisteiden ja asfaltin tuotannon määrät ovat niin suuria, että niillä tulee olemaan merkittävä vaikutus alueen maaliikenteen ja meriliikenteen määriin.

Arviointiselostuksessa tulee kiinnittää huomiota liikennemäärien arviointiin ja liikenteen jakautumiseen maaliikenteen ja merikuljetusten osalta. Merikuljetusten osalta pitää arvioida kuinka todennäköistä on että esim. kierrätysjätettä tuotaisiin merkittäviä määriä merikuljetuksina. Laivaliikenteen aiheuttamia haittoja väylän ympäristössä kuten aaltovaikutus ja vaikutukset rantojen eroosioon tulee selvittää.

Yhteysviranomaisen katsoo, että liikennevaikutusten tarkastelua pitää laajentaa. Nyt arviointiohjelmasta ei selviä miten alueen liikennevirrat jakautuvat eri kuljetusmuotojen kesken ja mihin suuntiin liikennevirrat suuntautuvat.

Arviointiselostuksessa on myös arvioitava maaliikenteeseen kohdistuvia paineita jos merikuljetukset eivät toteudu suunnitellusti.

Mikäli alueelle hyödynnettäväksi tulevia kierrätysmateriaaleja tuodaan meritse, tulee selostuksessa esittää, miten ja mistä kierrätysjätteet on tarkoitus tuoda sekä ovatko merikuljetukset realistinen vaihtoehto niiden kuljetuksille. Kierrätysjätteen tehokas kuljettaminen meritse vaatii kierrätysjätteen välivarastointia myös kuljetusketjun alkupäässä. Arviointiselostuksessa tulee esittää koko varastointi- ja kuljetusketju.

Maantieliikenteen synnyttämien vaikutusten osalta tulee arviointiselostuksessa huomioida erityisesti kevyen liikenteen turvallisuus Satamantien (mt 186) varrella. Maantieliikenteen suuntautumisen lisäksi tulisi esittää liittymät, joita tullaan käyttämään hankealueelta maantieverkolle siirryttäessä ja esittää arviot liittymien parantamistarpeesta perustuen hankkeen eri vaihtoehtojen myötä kasvaviin liikennemääriin.

Arviointiselostuksessa tulee osoittaa se, että kiviainestonon toimenpiteet eivät ulotu Satamatien (mt 186) tai Öljysatamantien (mt 1121) suoja-alueille, jotka ulottuvat 20 metrin päähän tien ajoradan keskilinjasta.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin

Arviointiohjelman mukaan lähimmät loma-asunnot sijaitsevat Fagervikenin lahden eteläpuolella noin 600 metrin etäisyydellä ja lähimmät vakituisen asumiseen käytettävät rakennukset pohjoisessa noin 950 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta. Muuten lähialueen rantavyöhykkeillä on runsaasti loma- ja jonkin verran myös pysyvää asutusta. Tiheämpiä asutuksen ja loma-asutuksen vyöhykkeitä sijaitsee hankealueen itä- ja eteläpuolella.

Saadun palautteen perusteella asukkaiden huoli kohdistuu asumisviihtyvyyteen, virkistyskäyttöön, kulttuurimaisemaan, ja kiinteistöjen arvoon aiheutuviin haitallisiin vaikutuksiin.

Arviointiohjelmassa on kuvattu käytettäviä arviointimenetelmiä pääosin riittävällä tarkkuudella. Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että ohjelmassa esitetyt vuorovaikutustilaisuudet järjestetään ja postikysely toteutetaan.

Selostuksessa tulee riittävästi kuvata niitä menettelyjä ja käytännön toimenpiteitä, joilla alueen asumisviihtyvyyteen, virkistyskäyttöön ja kulttuurimaisemaan kohdistuvia haittavaikutuksia voidaan lieventää pitkäkestoisen hankkeen toiminnan aikana.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden ja toimintojen kanssa

Suunnitellun tuotantoalueen läheisyydessä on runsaasti erilaista toimintaa, muun muassa Ruduksen nykyistä toimintaa, Joddbölen jätevedenpuhdistamo, Inkoo Shippingin satama, Fortumin voimalaitos (toiminta lakkautettu), Inkoon kala- ja venesatama sekä Huoltovarmuuskeskuksen omistama alue. Suunniteltuja uusia toimintoja ovat merituulivoimapuisto, nesteytetyn maakaasun (LNG) tuontiterminaali ja Balticconnector – maakaasuputki Suomen ja Viron välillä. Selostusvaiheessa tulee selvittää eri hankkeiden suunnittelutilanne ja arvioida yhteisvaikutukset näiden hankkeiden kanssa.

Yhteysviranomaisen toteaa, että yhteisvaikutusten lisäksi tulee tarkastella myös eri toimintojen aiheuttamia riskejä ja niiden asettamia reunaehtoja. Koska arviointiohjelmassa esitetyt muiden hankkeiden tiedot eivät ole enää ajan tasalla, tulee ne päivittää arviointiselostukseen.

Osallistuminen ja raportointi

Arviointiohjelman nähtävillä olon aikana on järjestetty 23.1.2014 esittelytilaisuus, jossa paikalla olivat hankkeesta vastaavan, konsultin ja yhteysviranomaisen edustajien lisäksi 21 osallistujaa. Esittelytilaisuudessa keskusteltiin muun muassa hankealueen sijainnista loma-asutuksen läheisyydessä, hankkeen kestosta ja laajuudesta, vaikutuksesta maise-

maan sekä alueen jälkihoidosta ja maisemoinnista, hankkeen taloudellisesta hyödystä, hankkeen aiheuttamasta pölystä ja melusta, kuljetusreiteistä, alueen kaavoituksesta sekä hankealueen välittömään läheisyyteen sijoittuvien eri hankkeiden yhteisvaikutuksista.

Arviointiin liittyvät aineistot ovat olleet nähtävillä myös Internetissä Uudenmaan ELY-keskuksen YVA-sivuilla. Hankkeesta vastaavalla (Rudus Oy) on hankkeeseen liittyen Internet-sivut, joilta on saanut tietoa hankkeesta ja siihen liittyvistä selvityksistä.

Yhteysviranomaisen mielestä hankkeen osallistumisjärjestelyt on hoidettu asianmukaisesti.

Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että arviointiselostusvaiheessa toteutetaan arviointiohjelmassa esitetyn kaltainen aktiivisesti toimiva seurantaryhmä, johon kootaan alueen asukkaita, Inkoon kunnan edustajia, järjestöjen ja elinkeinoelämän edustajia sekä muita sidosryhmiä joiden toimintaan hankkeella voi olla vaikutuksia.

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Lähetämme yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteen esittäjille. Lausunto on nähtävillä Internet-sivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/rudusinkooYVA

Lähetämme kopiot arviointiohjelmasta saamistamme lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle ja ne ovat luettavissa hankkeen Internet-sivuilla. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Uudenmaan ELY-keskuksessa.

Lausunnon valmistelemiseen ovat osallistuneet ylitarkastajat Heidi Åkerla, Elina Kuusisto, Martti Pelkkikangas, Leena Eerola, Pirkko Kekoni, Marjo Vuola ja Henrik Wager, tarkastajat Mona Sundman ja Asta Lieskivi-Haavisto, erikoistutkija Pasi Lempinen sekä liikennejärjestelmä-asiantuntija Pekka Hiekkala.

Yksikön päällikkö

Eija Lehtonen

Ylitarkastaja

Larri Liikonen

LIITE

1) Maksun määräytyminen ja muutoksenhaku

Saadut lausunnot ja mielipiteet löytyvät osoitteesta www.ymparisto.fi/rudusinkooYVA

TIEDOKSI

Suomen ympäristökeskus (lausunto + 2 kpl arviointiohjelmaa)
Lausunnon antajat
Mielipiteen esittäjät

LIITE 1**MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MUUTOKSENHAKU****Sovelletut oikeusohjeet**

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
Laki valtion maksuperustelain 1 ja 8 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston asetus (907/2012) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2013.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman käsittelystä perittävä maksu on 50 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ympäristövaikutusten arviointiohjelman käsittelyyn kului 170 tuntia.

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.